



**סוללים דרן**

בונים חירות תודעתית

**חוברת מאמרים**



# תוכן עניינים

<u>4</u>	<u>מחיית עמלק ושנאת הרע</u>	<u>1</u>
<u>7</u>	<u>מבצע שאגת הארי</u>	<u>2</u>
<u>9</u>	<u>ניצחון או נימוסים: המחלה הפרוגרסיבית שמסכנת את הקיום הלאומי שלנו</u>	<u>3</u>
<u>12</u>	<u>מגילת אסתר גרסת 2026 – פרוטוקול ועדת הפרס לנרטיב מתקדם ורגיש</u>	<u>4</u>

# מי אנחנו?

'סוללים דרך' הינו מיזם העוסק בתודעה והסברה שהחל לפני מספר שנים לאור הצורך להבין את המתרחש במרחב הציבורי באופן ענייני, ללא משוא פנים ומתוך שיח בוגר ומקצועי.

לאט לאט הצטרפו למיזם אנשים רבים, עד שכיום הקהילה הגיעה לכ-17 אלף חברים (!) שמקבלים מאמר בכל יום.

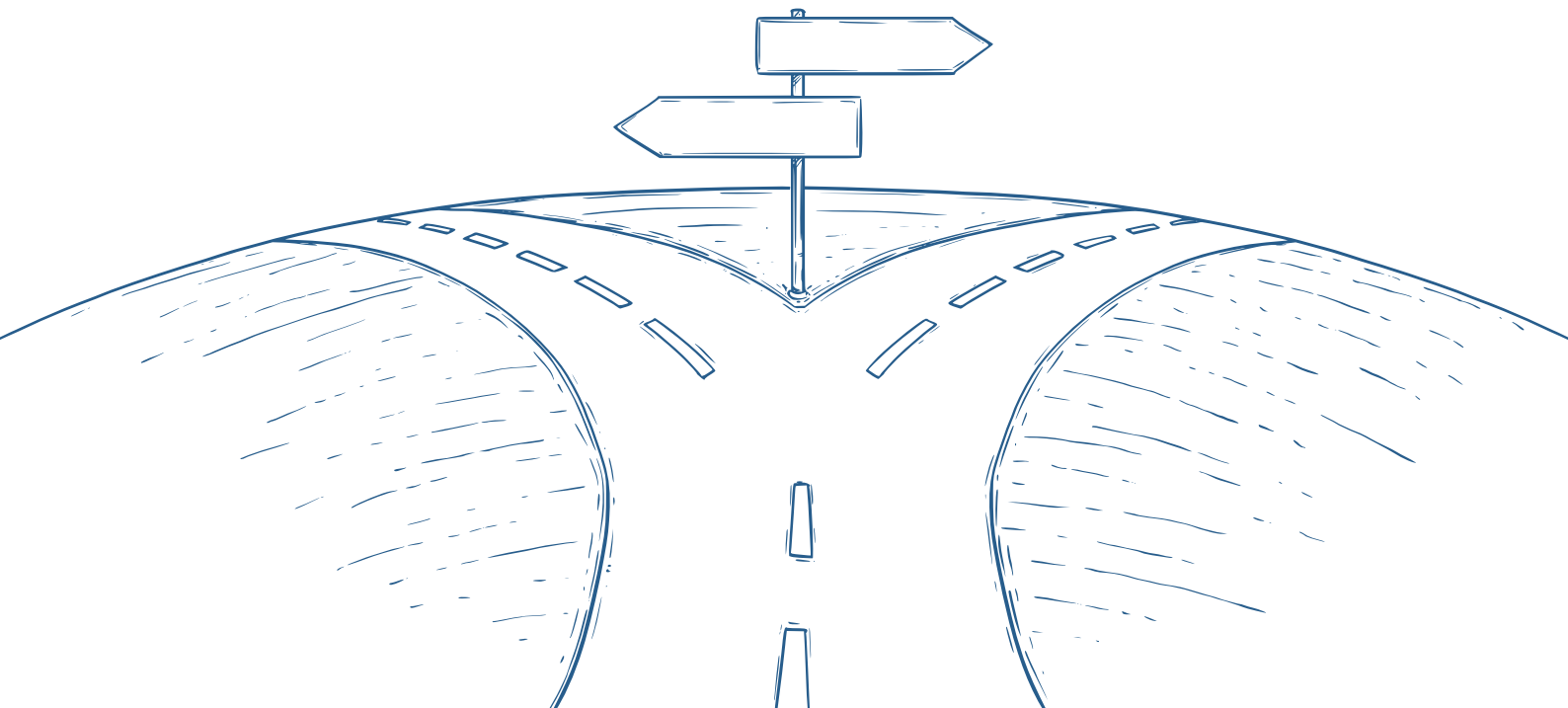
ב'סוללים דרך' אנו נוהגים לומר ש'אין לך דבר פרקטי יותר מתיאוריה טובה'.

כלומר, המיזם מאפשר לתחושות האינטואיטיביות הפשוטות של רבים, לעבור מתחושות בטן להמשגה ברורה ולתודעה סדורה. רק אדם בזה הופך להיות 'אקטיביסט' מדויק הפועל בהתאם לרוח לאומית, ציונית ויהודית.

אנו משתדלים לסקל את אבני הנגף מנהר החיים הישראליים על מנת לסייע בענווה לספינה הלאומית לנוע בבטחה ובגאון.

תגובות: [ooffice@solelim-derech.co.il](mailto:ooffice@solelim-derech.co.il)

להפצת החוברת: דניאל 052-757-5290



## מחיית עמלק ושנאת הרע

### הרב איתן קופמן

שבת זכור וחג הפורים מפגישים אותנו עם מצוות מחיית עמלק. מצווה שקיימנו אותה בתקופת התנ"ך בימי יהושע, שאול המלך ומגילת אסתר, והיא גם אחת משלוש המצוות שנצטוונו לעתיד בכניסה לארץ: להעמיד לנו מלך, למחות את עמלק ולבנות את בית המקדש.

**א. מדוע אנו מזכירים מצווה זו בכל שנה, והרי היא בעצם איננה מעשית?** הרי כתוב שסנחריב מלך אשור 'בלבל את האומות', ואין אנו יודעים כיום מי הוא עמלקי. בנוסף, באלפיים השנים האחרונות גם ככה לא היה לנו מלך ולא היינו בארץ ישראל. אם כן, מדוע חשוב להזכיר אותה בכל שנה? התשובה היא, **שמצוות מחיית עמלק מלמדת אותנו מה צריך להיות היחס שלנו לרוע שבעולם בכל תקופה וזמן.**

הסוגיה היא עדינה, ובראש וראשונה היא רוחנית ותודעתית ולא מעשית. ראו הוזהרתם!

**עמלק מייצג באומות את הרוע המוחלט, כשם שישראל מייצגים את הטוב המוחלט.**

שבעים אומות (מספר סמלי) נמצאות בתוך ומונהגות או על ידי השפעת הטוב או על ידי השפעת הרע. זוהי תמצית המגילה, שבה 'אחשוורוש מייצג את האנושות, ומרדכי והמן מייצגים את ישראל ואת עמלק כמשפיעים על המלך, היינו: על אומות העולם.

המגילה מראה לנו שבעולמנו אין מקום גם לטוב וגם לרע. גם המן הבין את זה ולכן ביקש להשמיד את כל היהודים, ומשום כך גם אנחנו מצווים להשמיד את עמלק. **הטוב והרע לא יכולים לדור בכפיפה אחת.**

**ב. ההבנה הזו מחייבת אותנו לשנוא את הרע, כי מי שאוהב את הטוב - שונא את הפכו.**

**כשאדם סבלן כלפי הרוע או מוכן להכיל אותו, זה לא מפני שהוא נאור ומוסרי אלא מפני שאהבת הטוב שבו נפגמה.**

לכן הפסוק בתהלים אומר במפורש: "אוהבי ה' שנאו רע", והפסוק בעמוס אומר: "שנאו רע ואהבו טוב". שנאת הרע יכולה להיות שנאה כלפי אנשים רעים או שנאה כלפי מעשים רעים ורעיונות רעים.

**ג. אצל רבים נדמה בטעות שמידת השנאה היא מידה רעה שיש להימנע ממנה בכל מחיר, ולכן גם את הרע הם לא שונאים.** אבל זו טעות, משום שאם לא היה מקום למידת השנאה היא לא הייתה קיימת בנפש שלנו מלכתחילה.



**כשאדם סבלן כלפי הרוע או מוכן להכיל אותו, זה לא מפני שהוא נאור ומוסרי אלא מפני שאהבת הטוב שבו נפגמה**





”  
**השנאה היא הפך  
האהבה, ואם  
האהבה היא חיבור  
וקרבה, השנאה  
היא ריחוק וסלידה**

מה עוד, שאם היא הייתה מידה רעה - היא לא הייתה יכולה להיות אחת ממידותיו של הקב"ה, והרי כתוב בכמה עניינים בתנ"ך שהקב"ה שונא, כביכול, כגון: "לא תקים לך מצבה אשר שנה ה' אלוקיך", או "כי אני ה' אוהב משפט שונא גזל בעולה", ועוד. דוד המלך מעיד על עצמו שהוא שונא את שונאי ה': "הלא משנאיך ה' אשנא... תכלית שנאה שנאתים, לאויבים היו לי".

גם שלמה המלך לימד אותנו **שכל כוח בחיים יש התפקיד שלו והזמן המיוחד לו, כולל מידת השנאה, ולכן הוא כתב: "לכל זמן, ועת לכל חפץ... עת לאהוב ועת לשנוא"**. **השנאה היא הפך האהבה, ואם האהבה היא חיבור וקרבה, השנאה היא ריחוק וסלידה.**

ד. בעולם הפרוגרסיבי וה'נאור' אין אמת ושקר ואין טוב ורע. לכל אדם יש האמת שלו ואמת המידה המוסרית שלו. משום כך, העולם המערבי אינו יודע להגדיר מי הם הטובים ומי הם הרעים, וממילא אין הוא מסוגל, עקרונית, להילחם בהם. רק לכאורה כמובן.

**בעולם שבו המוסר הוא יחסי (רלטיבי) - הרשעה חוגגת.** בתרבות שבה אסור לומר שיש טוב ורע, וגם אסור לשנוא דברים רעים, הרי שהדברים הרעים ילכו ויתרחבו - כי אף אחד אינו עומד מולם ומתנגד להם.

לכן מי שלא משתמש במידת השנאה שלו כלפי רשעים, ולא נלחם בהם - הוא לא צדיק ונאור, הוא דווקא אדם לא מוסרי, הנוקט 'שב ואל תעשה' מול אנשים רעים או דעות רעות. הרב קוק כתב שרק מי שיש לו שנאת הרע יכול להילחם ברשעים: "ראוי לאחוז במידה ידועה של גבורה, שהיא מכרת בשנאה פנימית לרשעים הגדולים מרימי יד בתורה".

יותר מזה: גם אם יש אנשים שיאמרו שהם לא שונאים אף פעם, שום אדם או שום רעיון או מעשה, אין זה מדויק. **משום שמידת השנאה היא כוח הקיים בנפש, אם הכוח הזה לא יבוא לידי ביטוי בצורה נכונה הוא בהכרח יבוא לידי ביטוי בצורה לא נכונה.** אי אפשר לחנוק את כוחות הנפש באופן טוטאלי.

וכך יוצא, שאותם המנופפים בדגל האהבה לכל אדם ולכל רעיון, נופלים בסופו של דבר בשנאה לאנשים או לרעיונות טובים. כי אוהבי הרע - שונאים את הטוב. אין זו הבמה לעסוק כעת כיצד מגדירים את הטוב והרע ומהו הקריטריון לאמת, אך ראשית יש להשתחרר מהסיסמאות.

ה. בשמחת תורה תשפ"ד ראינו כיצד העולם הנאור, המכיל את רשעותם של הפלסטינים, חשף את שנאתו העמוקה למדינת ישראל וליהודים. שוב, מי שאוהב את הרע שונא את הטוב.

כך ניתן לראות לעיתים כיצד יש שמוכנים לאהוב ולחבק סרבנים שסיכנו את ביטחון המדינה, או את מי ששונאים את היהדות ועושים הכול כדי לפגוע בה, ומתוך רגש האהבה ו'אחדות ישראל' - נופלים בשנאה עמוקה כלפי אחינו החרדים.

יובהר: מותר כמובן לחלוק על הדרך של החרדים, אבל אסור לשנוא אותם.

ו. עיקרון זה מביא הרב חרל"פ, וזה לשונו ('מי מרום' על פורים): "אין להעלות על הדעת שהגברת השנאה (לעמלק) היא בחינה של השחתת המידות... תפקידם של אחוזי השנאה המצויים בנפש כל אחד מישראל מכוון כלפי עמלק... כשאין האדם משתמש באחוזי השנאה שבו כלפי עמלק, מתפרצים הם כלפי דברים אחרים, ועל ידי השנאות האחרות בא האדם לעבור על 'לא תשנא את אחיך בלבבך' וכוצא".

נכון, מידת השנאה יכולה להביא אותנו למקומות לא טובים, מסוכנים מאוד, ולכן דרושה זהירות ואחריות. דרוש לברר את המידה הזו עם גדולים בחכמה, באומץ, ביושר ובטהרת הלב, ואין זו סוגיה הנתונה לכל אדם כמובן.

”  
כך ניתן  
לראות  
לעיתים  
כיצד יש  
שמוכנים  
לאהוב  
ולחבק  
סרבנים  
שסיכנו את  
ביטחון  
המדינה,  
או את מי  
ששונאים  
את היהדות  
ועושים  
הכול כדי  
לפגוע בה

## מבצע שאגת הארי

### אודי בן חמו

מהתחתית והשפל של שמחת תורה התשפ"ד לגאות ושיא בפורים התשפ"ו.

א. בשעה שבבתי הכנסת התכנס עם ישראל לשמוע את קריאת "זכור את אשר עשה לך עמלק", פעל חלק מהעם הזה, מכוח אותה זכירה עתיקה בדיוק, לעקור אותו בפועל. באומץ, בתושייה, בגבורה, בדיוק ובאחריות מופלאה. "כאיש אחד בלב אחד". **הזכירה והפעולה מאותו מקור יצאו.** כך פועל עם בעל תודעה היסטורית חיה.

ב. בכל חג וחג מופיעה בזמן **תכונת חיים** מיוחדת המודגשת באותו זמן ממש המופיע בכל שנה.

החגים מציינים לא רק אירועים שהיו בעבר וכעת אנו נזכרים בהם במבט נוסטלגי. **החגים מבליטים תכונת חיים אליה אנו אמורים לכוון ולשאוף.** ולכן רוח המבטאת "לא יכרע ולא ישתחוה", של גבורה, של מסירות נפש, של תחכום פוליטי ושל עמידה על עצמיותנו מופיעה מול עינינו ממש. כאז כן עתה.

ג. מעם קטן, רדוף, שרוט ומוכה בשמחת תורה התשפ"ד, המתמודד עם אמברגו נשק, הפכנו לעם המוביל מלחמה נגד תמצית הרשע העולמית. לא פחות. התקיפה האווירית הגדולה בהיסטוריה של עמנו. מי פילל ומי מילל.

ד. כשהאריה שואג, אין זו אמירה רפה בלבד, זוהי שאגה המתפרצת מעומק הנשמה.

שאגה המבטאת גילוי עצמי מחודש. שאגה המבטאת "עד כאן!", ספגנו והכלנו די. השאגה היא כלפי חוץ ולא פחות מכך היא כלפי פנים. דרושה התלכדות משותפת למען האומה כולה ונושאי בשורתה. "לך פְּנוּס אֶת פֶּל הַיְהוּדִים" כדבריה של אסתר המלכה.

ה. לא קל ואין זה פשוט כלל לקום מתרדמה לאומית ובית קברות לאומי של 2000 שנה, שבהם כוחות חיינו הלכו והתדלדלו. למי שנולד לתוך מציאות עצמאית לאומית בארץ ישראל, שבנה, יצר, לחם במלחמות ישראל וראה בתקומתה, קשה להבין זאת. אך זכרו, אנו שייכים לאומה עתיקה בעלת עבר ומטענים היסטוריים, לא אוסף של פרטים בודדים החי רק כאן ועכשיו.

ו. אם כך, ההתעוררות הלאומית והציונית המופלאה **שעליה ראוי לברך בכל יום** עדיין נושאת על גבה תודעות חיים זרות לאופיינו הלאומי. הגוף הלאומי עומד על רגליו לתפארת ואילו התודעות ותפיסות החיים מצריכות עוד בירור. נעשה זאת בקור רוח ושמחה.



**החגים מציינים לא רק אירועים שהיו בעבר וכעת אנו נזכרים בהם במבט נוסטלגי. החגים מבליטים תכונת חיים אליה אנו אמורים לכוון ולשאוף.**





”  
**אורך רוח, שלוה,  
אמונה, הומור  
מפותח, ביטחון  
ושילוב ידיים  
המאפשרים לאומה  
לעמוד באתגר**

ז. על הפסוק "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" כתב רבי משה דוד וואלי זצ"ל כך:  
"כי האומה הזאת היא אומה של אריות, כולם גיבורים, בין לפי טבעם בין מפני השכינה ששורה עליהם. ומהו טבעם של אריות? שלפעמים כורעים ושוכבים ונראים כחלשים, אבל לבסוף קמים בפתע פתאום וטורפים והורגים ואוכלים את הצדים אותם. כך ישראל הם נראים ככורעים ושוכבים בזמן הגלות, אבל לבסוף, בזמן הגאולה... וזה שכתב 'כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו'".

הזכרנו זאת בעבר, נמשיך לזכור זאת למען העתיד.  
**מבצע 'עם כלביא' ממשיך עם מבצע 'שאגת הארי'.**

ח. ייתכן שהמערכה תהיה ארוכה, עם עליות וירידות ולכן דרושים בעת הזאת אורך רוח, שלוה, אמונה, הומור מפותח, ביטחון ושילוב ידיים המאפשרים לאומה לעמוד באתגר.  
**כל הפועל לחיזוק האומה על ראשיה, שריה ויועציה יבורך, ופעולה הפוכה תיזכר לדיראון עולם.**

דווקא בעת הזאת, מי שיצטרף ויתייצב לשאגה הזו, מבית ומחוץ כאמור, יקבע את מקומו בהיסטוריה לדורות.

ט. היום י"א באדר, בדיוק לפני 106 שנים, הוא יום נפילתם של שמונה בנים הי"ד, ביניהם יוסף טרומפלדור בקרב תל חי. על שמם הוקמה העיר קריית שמונה.  
האנדרטה לזכרם היא האריה השואג.  
**מעתיה אמרו, לא רק תל חי כי אם עם חי!**

י. הודיה:

ראוי להודות למקבלי ההחלטות, לממשלת ישראל ולעומד בראשה, למתכננים, למבצעים, לעומדים על המשמר ולמשפחותיהם בעורף ולכל אלו הפועלים מאחורי הקלעים.

ועל כולם ראוי להודות לריבונו של עולם וכפי שקראנו בהפטרה הבוקר: "נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם".  
עם ישראל חי!

## ניצחון או נימוסים: המחלה הפרוגרסיבית שמסכנת את

### הקיום הלאומי שלנו

#### איתי אסמן

##### א. הסרת מסיכות

התיאום ההתקפי בין נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, לבין ראש ממשלת ישראל נתניהו אל מול ציר הרשע האיראני, לא רק מציף תקווה ביטחונית אמיתית, אלא גם חושף את הכשל המוסרי של השמאל הרדיקלי ושל מהנדסי התודעה בתקשורת הממוסדת.

אנחנו נמצאים בעיצומה של מלחמה קיומית, מערכה היסטורית בין בני אור לבני חושך, מערכה על עצם הזכות שלנו לחיות כעם ריבון וחפץ חיים בארצנו.

**במשך שנים, מה שהעסיק את קבלני הפוליטיקלי קורקט באולפנים הממוזגים היה שאלת הסגנון, הרטוריקה וה'נימוסים' של המנהיגים שלנו.** זו אינה סתם טעות אופטית; זוהי עדות לעיוורון מוחלט ולניתוק מהמציאות, תוצר ישיר של שטיפת מוח פוסט-מודרנית המבלבלת בין עיקר לטפל.

##### ב. 'זעם קדוש' על סגנון

במערכות הבחירות האחרונות בארצות הברית ראינו את הטירוף הפרוגרסיבי הזה בשיאו. קולות בשמאל העולמי - ובאופן טבעי, גם בשמאל הישראלי - התחרו ביניהם מי יפסול את טראמפ בצורה חריפה יותר, מתוך תחושת צדקנות ו'זעם קדוש'.

אך כאשר מקלפים את מעטה הצביעות ומנתחים את טיעוניהם, מגלים עובדה מדהימה: ההתנגדות אליו כמעט לא נגעה בניתוח שכלתני של מדיניות החוץ שלו, של תוכניותיו הכלכליות או של הבריתות האסטרטגיות הצפויות במזרח התיכון. **היא התבססה כמעט לחלוטין על מאפייני הדמות, חוסר העידון המיוחס לו וסגנונו הבוטה, שניפץ את כללי המשחק של תרבות ה-Woke.**

אצל הפרוגרסיבים, המדד לכשירות מנהיגותית הצטמצם לפריזמה המעוותת של 'שיח מכיל'.

אולם השאלה שאנו, אזרחי ישראל, צריכים לשאול את עצמנו היא **קריטית:** האם כמדינה המוקפת במפלצות אדם, טרוריסטים צמאי דם ומדינות סוררות שחרתו על דגלן את השמדתנו, ישראל יכולה להרשות לעצמה את הלוקסוס ה'אתי' של בחינת מנהיגות דרך משקפיים ורודים של נימוסי שולחן ופוליטיקלי-קורקט?

##### ג. בין אישי לציבורי

כאן טמון שורש הבעיה, ויש לחדד את ההבחנה המכרעת: ההפרדה המוחלטת שחייבת להתקיים בין המרחב הפרטי, האישי, לבין המרחב הציבורי-הלאומי.



ישראל יכולה להרשות לעצמה את הלוקסוס ה'אתי' של בחינת מנהיגות דרך משקפיים ורודים של נימוסי שולחן ופוליטיקלי-קורקט?





”  
**לקחת מרכת מידות  
 שנועדה לאדם פרטי,  
 ולהלביש אותה בכוח  
 על זירת המאבק  
 הלאומית זהו פשע  
 רעיוני ובלבול מסוכן  
 מאין כמותו.**

בתוך הבית, בקהילה, ביחסים שבין אדם לחברו - מידות של עדינות, נימוס והתחשבות ברגשות הזולת הן מידות יסוד חיוניות.

אך לקחת את מערכת המידות הזו, שנועדה לאדם הפרטי, ולהלביש אותה בכוח על זירת המאבק הלאומית ועל אסטרטגיה של מדינה - זהו פשע רעיוני ובלבול מסוכן מאין כמותו.

מדינה יהודית חפצת חיים משתמשת בכלים שאין להם שום מקבילה בסלון הבית: הפעלת כוח צבאי מוחץ, השמדת אויבים, הרתעה אכזרית, ומערכות ענישה נוקשות נגד מי שקם עלינו לכלותנו.

לא אמור להיות בזה שום דבר 'מכיל'. ברגע שהשיח הציבורי מאמץ את הקלישאה הפמיניסטית הרדיקלית שלפיה 'האישי הוא הפוליטי', הוא מכניס בכוח שיקולים רגשיים ורכרוכיים למקום שבו נדרשים ניתוח קר, תעצומות נפש, גבורה ושכל ישר. בכך הוא הופך את האסתטיקה לאתיקה, ומסרס את כוח ההכרעה הלאומי.

#### ד. טהרנות מסוכנת

ישנה נטייה מסוכנת, המאפיינת גם רבים מאלופי הקונספציה ואנשים השבויים בתרבות פרוגרסיבית, להתרשם ממנהיגים המנפיקים נאומים מלוטשים ומדברים גבוהה-גבוהה על 'זכויות אדם', 'הכלה' ו'שלום גלובלי'. **המילים שלהם מתקתקות וערבות לאוזן ויוצרות אשליה של מוסריות עליונה.** אולם מהו המחיר של מוסר שקרי זה? 'מוסר סינתטי' ללא עוצמה וללא אמת איננו מוסר - הוא רשע.

תחת ההנהגה המנומסת והפייסנית של מנהיגים מסוגם של ביידן וקמלה האריס, ראינו כיצד מתגבשת מדיניות חוץ המכילה את התוקפנות האיראנית, מזרימה הון למכונת הטרור, ומשדרת חולשה שהזמינה את המתקפות עלינו.

מה הרווחנו מאותה 'דיפלומטיה מנומסת'? רק הפסדנו.

מדיניות המבקשת כל העת 'לא להסלים', המקדשת את הנימוס הבין-לאומי, מפקירה בפועל את חיי אזרחי ישראל ומאפשרת לאויב להתחמש בדרך להשמדתנו.

ייתכן שגם טראמפ לא יתמיד במדיניות המיטיבה איתנו - אך רק בזה הוא ייבחן, ולא בנימוסיו.

#### ה. המוסר האמיתי

האזרח הישראלי הפיקח, ובמיוחד הלוחם במילואים שחש על בשרו את הפער בין פטפוטי האולפנים לאמת הקשה של שדה הקרב, מבין שסגנון יפה ו'מתקדם' הוא לרוב מסך עשן מניפולטיבי.

הוא נועד לפרוט על מיתרי הרגש ולכסות על חולשה פנימית, אובדן דרך והיעדר נכונות להחליט החלטות קשות הנדרשות לניצחון. אתיקה של מנהיגות לאומית אמיתית אינה נמדדת ביכולת להימנע מלהעליב את יריביך, או בחיבוק מהתקשורת. היא נמדדת אך ורק ביכולת להבטיח את קיום האומה, לייצר משילות, ביטחון, הרתעה נחרצת וגאווה לאומית. כאשר ישראל ניצבת מול תמנון הטרור האיראני, הבריתות שלנו חייבות להיות מושתתות על עוצמה ועל אינטרסים קיומיים משותפים לשבירת ציר הרשע. מנהיג איתן, בעל שכל ישר ונכונות לפעול בעוצמה, גם אם הוא מצטייר לעיתים כבוטה וגס רוח בעיני הטהרנים של הפרוגרס, עדיף שבעתיים.

אין זו עמדה חסרת מוסר; להפך. זוהי הפסגה העליונה של המוסר היהודי והציבורי - מוסר הבוחר בחיים, בנצח ישראל ובביטחון האזרחים, ובוטע החוצה את הנוחות הצדקנית של האסתטיקה המילולית. באותו הקשר, יש אנשים המזדעזעים מבחור 'עממי' המקלל וחוסם אנשים, ולעומת זאת אינם נבהלים כלל ממשפטן מעונב החוסם לוחמים מלחסל מחבלים.

#### ו. ללמוד מההיסטוריה

ההיסטוריה מספקת לנו לקחים ברורים. וינסטון צ'רצ'יל היה אדם בוטה, שתיין כבד שסיגרים לא משו מפיו. אילו היה עומד כיום לבחירות מול משטרת המחשבות של התרבות הפרוגרסיבית, ללא ספק היה נפסל על הסף בגין אי-התאמה ל'קוד האתי' החדש. אולם אלמלא אותו מנהיג בלתי-מנומס, שהעז לדבר על דם, עמל, דמעות ויזע, וסירב להיכנע למקסמי השווא של הפייסנות, העולם החופשי כולו היה נופל קורבן למכונת ההשמדה הנאצית.

**מנהיגות אמיתית נמדדת גם ביכולת להישיר מבט אל הרוע, ללא פילטרים וללא התנצלויות, ולהכריע אותו.**

עלינו להבחין בין אישי לציבורי, בין עיקר לטפל, בין מוסר אמיתי הנבחן לעולם בהקשרו הרחב לבין אתיקה פרוגרסיבית.

ימים גדולים לפנינו.

”  
האזרח  
הישראלי  
הפיקח,  
ובמיוחד  
הלוחם  
במילואים  
שחש על  
בשרו את  
הפער בין  
פטפוטי  
האולפנים  
לאמת  
הקשה של  
שדה  
הקרב,  
מבין  
שסגנון יפה  
ו'מתקדם'  
הוא לרוב  
מסך עשן  
מניפולטיבי

# מגילת אסתר גרסת 2026 - פרוטוקול ועדת הפרס לנרטיב

## מתקדם ורגיש

אודי בן חמו

מטרת הוועדה:

לעדכן את הסיפור הישן של מגילת אסתר כך שיתאים לערכים עכשוויים, ימנע דיכוטומיה פשטנית של טוב ורע, ויאפשר מורכבות רגשית מול רוע פוטנציאלי.



**מרדכי מוצג  
במקור  
כצדיק  
ואמיץ.  
בגרסה  
המתוקנת  
הוא יזוהה  
כפרובוקטור  
אידיאולוגי.  
במקום  
לבצע קידה  
סמלית  
ולהנמיך  
להבות למען  
שלום אזורי  
- הוא בוחר  
בעימות  
פומבי**

**סעיף 1: אחשוורוש - מנהיג אותנטי בעידן של קיטוב**

המלך אחשוורוש אינו שליט הפכפך וחסר עמוד שדרה, אלא מודל חדשני של הנהגה קשובה.

הוא מקיים משתה של 180 יום לכל אנשי הממלכה כהבעת שקיפות שלטונית.

הוא מזמן את ושתי כהזמנה לשיח מגדרי.

**הוא חותם על צווים מבלי לקרוא לעומק - כהבעת אמון ביועציו, הם הרי שומרי הסף.**

העובדה שהוא משנה מדיניות בן לילה מעידה על יכולת הכלה דינמית.

הוא מועמד מוביל לפרס 'מנהיגות רכה במציאות מורכבת'.

**סעיף 2: המן - קורבן של הדרה תרבותית**

המן האגגי אינו צורר.

הוא אדם החונה מיקרו־אגרסיה יומיומית.

כולם משתחווים לו, ורק אדם אחד מסרב.

**אי אפשר לצפות מאדם רגיש לשאת השפלה כזו מבלי לפתח תוכנית אזורית רחבה.**

הצעתו "להשמיד להרוג ולאבד" איננה קיצונית; היא תגובת־יתר רגשית ולגיטימית לסביבה שאינה מכילה.

בנוסף, הוא פעל בצורה חוקית, דרך מנגנוני הממלכה, ותרם כסף לאוצר המדינה. שומרי הסף אישרו הכל, כידוע.

**המן הוא איש של יזמות. מחויבות. חזון.**

בנוסף, ענוותנותו הרבה כשהוביל את מרדכי על הסוס מעוררת השראה ממש, ורצונו לתלותו על עץ גבוה מסמל מבט המשקיף למרחקים.

הוועדה מציינת כי הדמוניזציה שלו בטקסט המקורי אינה מבוססת ונעדרת מורכבות מספקת.

**סעיף 3: מרדכי - גורם קיצוני מערער יציבות**

מרדכי מוצג במקור כצדיק ואמיץ.

בגרסה המתוקנת הוא יזוהה כפרובוקטור אידיאולוגי.

במקום לבצע קידה סמלית ולהנמיך להבות למען שלום אזורי - הוא בוחר בעימות פומבי.





”  
**היא נכנסת לארמון  
 דרך מנגנון תחרותי  
 בעייתי, אינה מצהירה  
 על זהותה בגלוי,  
 ופועלת מאחורי  
 הקלעים במקום  
 לדרוש רפורמה  
 מבנית**

עמדתנו “לא יכרע ולא ישתחוה” משדרת חוסר נכונות להשתלב במרחב הרב-תרבותי של שושן.

הוועדה תוהה:

**האם היה הכרח להפוך מחלוקת אישית למשבר אימפריאלי במקום לוותר על האגו?**

**סעיף 4: אסתר - דמות פסיבית במערכת היררכית**

אסתר, בניגוד לקריאה המסורתית במגילה, אינה סמל גבורה. היא נכנסת לארמון דרך מנגנון תחרותי בעייתי, אינה מצהירה על זהותה בגלוי, ופועלת מאחורי הקלעים במקום לדרוש רפורמה מבנית.

**העובדה שהיא מסכנת את חייה מבטאת התנהגות אימפולסיבית חסרת אחריות.**

העובדה שהיא מצילה עם שלם היא תוצאה לא מתוכננת של דינמיקה שיצאה משליטה.

הוועדה ממליצה להמעיט בהאדרת פעולות אינדיווידואליות ולהתמקד בביקורת מערכתית.

**סעיף 5: היהודים - נרטיב מורכב של כוח**

כאשר ניתן להם אישור חוקי להגן על עצמם, היהודים אינם בוחרים בנתיב של פיוס אלא בהתארגנות צבאית.

העובדה שהגזרה נגדם קדמה לכך אינה מצדיקה, לשיטת הוועדה, נרטיב חד-צדדי של קורבנות.

לכן, הוועדה מציעה לשנות את שם החג מ'פורים' ל'יום השיח הבין-קהילתי'.

**סעיף 6: עשרת בני המן - דור אבוד של נסיבות**

הצגת בני המן כתוספת טכנית לעלילה ("ואת פרשנדתא" וכו') מחמיצה את הסיפור האנושי.

מדובר בבני משפחה שנולדו למציאות מורכבת, נשאו שם משפחה טעון, ופעלו בתוך מערכת לחצים חברתיים כבדה.

תלייתם הקולקטיבית מעלה שאלות אתיות קשות על אחריות בין-דורית.

**הוועדה ממליצה על מיצג זיכרון אינטראקטיבי בשם: 'ילדי הצל של הנרטיב'.**

**סעיף 7: חרבונה - חושף שחיתויות או מסית?**

חרבונה, אותו סריס חצר הנזכר כבדרך אגב, מעז להזכיר באוזני המלך את קיומו של עץ בגובה חמישים אמה שהכין המן למרדכי.

האם מדובר באדם תמים?

או ביועץ ציני, שניצל רגע רגשי של המלך כדי להפנות את זעמו להמן?

הוועדה מביעה דאגה מתרבות ה'הלשנה הערכית' ומציעה לבחון מחדש את דמותו של חרבונה כמי שתרים להסלמה מיותרת.

ייתכן שכוונתו הייתה טובה - אך עצתו, יש להודות, לא תרמה לפיוס אזורי.

**סעיף 8: התך - שליח או סוכן תודעה?**

התך מוצג כשליח נאמן המעביר מסרים בין אסתר למרדכי.

אך הוועדה מבקשת לשאול: מי מינה אותו? האם לא היה ראוי שיפעל באחריות כשליחו של אחשוורוש?

**האם הוא היה מתווך ניטרלי - או שחקן אידיאולוגי סמוי?**

בעידן שבו כל שליח הוא גם פרשן, קשה להתעלם מהשפעתו האפשרית על ניסוחי המסרים והעצמת תחושת הדחיפות.

**ייתכן שהתך לא רק העביר מידע, אלא גם העצים אווירה שהציתה מהפכה.**

-----  
**סיכום ומסקנה של הוועדה**

לא ניתן לדבר עוד על 'טוב' ו'רע' בפשטות מיושנת. יש בסיפור רשת מורכבת של תגובות, זהויות, פגיעויות ומנגנונים, שהמגילה לא השכילה לזהותם.

אנו דוחים אפוא את קריאת המגילה השנה על הסף.

**ולכן נסתפק השנה במימוש בפועל של מסרי המגילה על ידי כוחות הביטחון של מדינת ישראל המתחדשת -  
תנו בראש!**

פורים שמח!